

Megjelenik a lap **Temesvárott** minden kedden.

Előfizetési díj akár helyben, akár postai szétküldéssel:

Egész évre 6 ft. pp. = 6 f. 30 kr. ujp.

Fél évre 3 ft. pp. = 3 f. 15 kr. ujp.

A helybeli előfizetők a lap házhozordásáért rendelési tehetnek a lap kiadó hivatalában.

Szerkesztőiroda: belváros, bécsi utca 68. szám, első emelet.

DELEJTŐ.

A tudomány, anyagi érdekek és szépirodalom közlönye.

Jelige: Csak az a nemzet vész el, mely önmagát elhagyja.

Előfizethetni helyben a szerkesztőségénél, vagy a helyb. könyvkereskedésekben; vidéken minden és kir. postahivatalnál a szerkesztőséghez utasítandó bérmentes levelekben.

Hirdetések mindenközhasználatban lévő nyelven fölvetetnek. A beiktatásért minden három hasábos egyes sorért 4 p. vagy 7 uj krajcárnyi díjszámítatik.

Kiadó hivatal: belváros, bécsi utca Uhrmann Márton műkereskedésében.

Kedd, február 12. 1861.

7. szám.

Negyedik évi folyam.

Bethlen Gábor fejedelem végrendelete.

Költ 1629, november 1.

(Közli Tüske Sándor.)

(Folytatás.)

Melly szép virágjában maradott légyen Magyar ország, és mind addig valamint a maga nemzetéből választhatott Fejedelmet, constál, és az historiák bizonyíttyák. De mihelyt derekasan a magok nemzetekből való electiót megutálták, megveték, idegen Fejedelmek alá veték és adák magokat, mitsóda haszon következik belőle? nem egyéb két felé szakadásnál, a dolog talám magában világosabb annál is a mint kívántatik. E mi szegény Hazánk vég Hazáját hogy az ur Isten ingyen való kegyelméből megtartotta, megoltalmazta légyen ennyi idő forgásiban, változásiban, az idegen nemzetből való Fejedelmek a reá való elvégezett gonosz szándékjoktól, kinek paisak való oltalmára mint rendelte volt a Török nemzetet mindeneknél nyilván vagyon, és valamik a Török nemzettel való frigy mellett megmaradtak mellőle el nem állottak, volte valakitől valami bántások? János király idejétől fogva arról magunk tehetünk bizonytságot; De mihelyt a német nemzet mellé állánk, mitsoda jutalammal fizete, szájunkban az ize, azal tudniillik; mellyel régen kívánta, és mesterkedett benne, hogy nemzetünket elfogyathassa, kegyetlen halálnak nemével országunkat a földel egyenessé tegye, hogy éppen elpusztithassa, és ha a felséges Ur Isten tsudálatos képpen a Török nemzetet ujjabban hozzánk nem gerjeszti s kapcsolja vala, és igen jó jámbor urat nem támaszt vala végben vitelére (melly dologban mennyit szolgáltam légyen, tegyen a nagy ur Isten bizonytságot rolla) ki méri azt mondani, nemzetünk közzül, hogy Erdély országát idegen nemzettel meg nem töltötték volna? hol volna az Isteni tisztelet? hol volna a magyar nemzet- és hol volna szabadtsága? azt itélem, hogy itt nem szükség arról szóllanom. — Annakokáért mindezeket minden hazájokat igazán szerető Rendeknek consideratioban venni igen szükséges, s a megtörtént experientiával tanult veszedelmes állapotokat eltávosztatni azért, hogy abba többé ne essenek, igr kerülhetik el; ha magokban egyesek lesznek, az Istent igazán tisztelik, félik, és ő kitsiny anya Szentegyházának hűséges gondviselői lesznek, egymást tökéletes szível szeretik, a Religio felett

egymással nem veszekednek, hanem annak megítélését ama nagy Papra bizák, a ki lakik a menyben, és az hol a kinek kinek a mint megérdemlette megfizet, ne légyenek papokká, ne idvezittsenek erővel senkit, légyen szabadságban az ország constitutiója szerint, a négy recepta Religio vallás közül a mellyiket amplectálja, alattomba való veszedelmes praktikáknak kérek az Istenért mindeneket békét hagynának, kiki elégedgyék meg a maga sorsával s alapottyával, ne igyekezzenek ujjabb változást tsinálni, kitől nagyobb tűz gerjedgyen közöttünk, betsüljék, fellyék Fejedelmeket, ne contemnállják, hogy foemineus sexus, mert Istentől rendeltetett, és közönségesen országul eligálták magoknak, igyekeztvén jövendő állapotokról jó idején gondot viselni a mi engedelmünk-ből, sőt szép intéseinkből: Mi pedig mitsoda okból tselekedtük az intéseket, magok is meg emlekezhettek rolla, mert jól tudhatyák azt, ha mikor az ország inter regnumra elmaradott, ha Fejedelem gondviseletlenül talált közzülök ki költözni e világból, mennyi szabadságra adott okot sok Statusoknak és ebből mitsoda veszedelmes állapotok következtenek, tsak a Békés Gáspár példája is eléggé meg bizonyíttya.

De quod majus: Hogy se Németnek se egyéb competitoroknak ne lehessen attyuk, modgyuk vagy alkalmazások az Országban való kapásban, mellyből mind az országnak végső romlása, mind sok Nagy Familiáknak extermináltatások következhetnék eltávosztatására ennel jobb occasio nem találtathatott, szükségesek azért a végezések és az eluctiok mellet meg maradni, mert ugyan is: noha a Fejedelem idegen nemzetből láttatik lenni, mindazáltal, az országnak directiója, gondviselése, törvények administráltatási magok nemzetekből álló Gubernatorok és fő Atyafiai mellet maradnak magok végezések szerint, nem tartoznak semmi névvel nevezendő tisztségre idegent venni (sőt kit Isten Szerelmes Szent Fiáért eltávosztasson, ha történetből a Fejedelmek állapotokban valamikor változások esnének is, eo facto in tali casu fel szabadultattanak, esmérjék és tudgyák mind fejenként a neki való hűségtől és kötelességtől magokat lenni: nem illik azért senkinek elméjében gonosz gondolatot és pártütésre való intentumot viselni, mert perniciosa adulatio perpetuum malum, cuius opus saepius quam hostis regnum evertit. Elkerttye kiki Fejedelme körül való hűelkedését, ne igyekezzék semmi azzal állapotját nevelni s promovealni, quod non est diuturnum,

egy más ellen ne árulkogyanak, mert nem igen tisztességes, ne kövessék azt, a mit követtek én körültem némellyek, egymást sokszor deferalták, mert együtt nem engemet találnak mindenkor, a ki eddig egy vádoló szavának is nem szoktam vala hitelt adni, hanem először a dolog valóságának bizonyosan végére igyekeztem menni, és az után az időnek alkalmatosságához szabtam magamat.

A gonosz igyekezetü embereknek mind az által gonosz és veszedelmes dispositiójokat el ne titkolya senki, hanem lelke veszedelme alatt tartozzék superioribus detegálni, hogy a gonosz és veszedelmes állapotoknak obveniálhassanak, és el fordithassák a gonoszt magoktól közönségesen. A Fejedelem mindenek felet őrizze s oltalmazza, az Isten Anya Szent Egyházát igyekezze propagálni, benne való hiveit őrizze, felette is a mennyiben lehet oltalmazza, semmi hizelkedő személynek előtte betsülete, hitele ne legyen, igen meg tudakozza az embereknek állapotjokat, természeteket, ha kikkel akar tárgyalni, hogy miattok maga Méltóságában meg ne gyalázzodjék, és az Országra valami veszedelem ne következék, melljet maga is gyalázatosan haljon jövőben: abban igen magára és Méltóságára vigyázzon. Udvarába tökéletes, tiszta életü, tanácsos embereket igyekezzék tartani, ne valami Udvar hazugit.

Belső Fehér Ház népét a szerént — — kik erköltsőkkel, tiszta életökkel, tanácsos állapotjokkal tiszteknek megfelelhessenek, és betsületet vallhasson, vélek mint maga és azok az Asszonyok kegyetlenségre senki tanácsából ne vetemedgyék, hanem kegyes és kegyelmes legyen, mert a Fejedelmek a kegyességért hivatattak kegyelmes Fejedelmeknek, — Kegyes, misericors, igazság szerető legyen, mert Misericordia et Veritas custodiunt Regem et roboratur clementia Thronus ejus.

Meg gondolja az én szerelmes feleségem azt, hogy noha nagy fejedelmi ágból való, de a jó renden lévő Fejedelmi Asszonyok között talán nálánál nem választott melljet sem méltóságos Atyafiai véghöz nem tudtak volna vinni, ha az ország Statusitól az én Tekintetem, sőt hasznos szolgálatom neki nem fogott volna: megbetsülje mint Istentől valló hivatallját s választatását, Istenhez hálaadó legyen, és az ő hiveihez, szegényekhez, az Anya Szent Egyházban igazán szolgáló Személljekhez Hiveinek érdemlett. betsületeket megagya, ne contemnálja őket, hanem magát vélek szerettesse, mert a Magyar Nemzet is a betsületet szokta szeretni, a mint erre is sokszor intettem.

Az én Atyámfiait megne vesse, hanem szolgálattalokkal (kik arra elégségesek és érdemesek lesznek) bizvást éljen, hűségekben meg nyugodjék, hozzájuk ne kegyetlenkegyék.

A tékozlás hogy mind Isten előtt mind e világ előtt utálatos legyen, mint szintén az undok fősvénység, az Isten könyveiben is megbizonyodik, — a fősvénységet azért elkerüllye, de az utálatos tékozlást is ne kövesse, hanem a kit gonosz fogatkozás között a közeputon járjon, — mert ha fősvény leszen, mindenektől gonoszt hall; ha tékozló leszen, azzal is szidalmaztatik:

hogy a szegény ország nem győzi tartással, ki miatt el kell pusztulni az országnak.

A nemes Ország pedig akar melly változásában és állapottyában is mint viselje magát, nints az én tanácsadásomra szüksége, mellyre én elégtelen is volnék, a sok példák, experentiák megmutatják, tanították; mindazonáltal hogy üressen ne mennyek el e mellől is, egy néhány szommal vékony Censurámat communicalom ő kegyelmekkel; Mivel a természet is az emberben oltotta azt, hogy a szabados életben gyönyörködgyék, és az oktan állatok is szoktak abban gyönyörködni. Bizonyára azt hiszem, hogy senki mi közülünk nem találkoznék olly, a ki szabadságban nem akarna élni, és ha azzal nem élhet valamely Nemzet, Republicát örömebb szolgál, mert mind idveségesebb mind tisztességesebb volna; keresztyén Fejedelmek gubernálási oltalma alatt élni, szolgálni: de az Ur Isten attól is meg fosztotta Nemzetünket (mert a kitől minden oltalmat kellene attól vettünk eleitül fogva sok gonoszt) nem tehetünk rolla. A kéntelenség tselekedte velünk, olly protectiót kellett keresnünk, kinek szárnya alatt azok ellen magunkat országostul megoltalmazhatniok, a mint hogy a jó Isten az ő kegyelméből majd e világnak tsudájára a természet rendi kívül ugy vezérlette, azt az oltalmazásunkra rendelt nemzetet, hogy még meg nem fogyatkoztunk benne, valamikor arra okot nem adtunk.

(Folytatás köv.)

Városaink uj élete

részint már megkezdődött, részint kezd szervezkedni, s nem sok idő kell neki, hogy alkotmányos állapotunknak ezen hatóságai is tekintélyük sulyjával léphessenek fel.

Ez pedig nem oly könnyü dolog, mely magától értetik és magától jó.

Városainknak nincs oly multja, melynek iskolájában polgáraink begyakorolták volna magukat, hogy most a tizenkét évig szakadva volt fonatot újra felvegyék és tovább fonják.

1848-ig a városok polgárai összes egyetemükben törvényhatóságuk szabadalmait élvezék, de nem gyakorolhaták.

Ezt csak a választott polgárok teheték, ha ők is benn nem nőttek volna a tárnokság gyermeksaruiban, melyeket levetni sem elszántásuk, sem támogatásuk a megyéktől nem volt.

A többi polgárság pedig csak áhíatosan várta a „hatvanosok“ tudósításait, kiknek tárgyalásába beszólása nem volt, s azért rájuk az auctoritás ellenében megszokott tisztelettel tekintett, de a közügy iránt kizáratása miatt részvéttel és figyelemmel nem volt, mert nem ismerte.

Ezen állapotban lepte őt meg az 1848-ki XXIII. törvénycikk.

A törvény feltette a polgárságról, hogy kimiveltebb szellemi érettséggel bir, mint a szinte a jogosultság előnyeiben egykorulag részesített volt jobbágyok, azért mig ezeknek tényleges befolyása a törvényhatósági szerep-

lésbe elvileg ugyan törvényesítetett, de a való életben a bizottmányok felállítását által csak illusoriussá tétetett: addig a polgárság mindazon jogok csorbitatlan gyakorlatába helyeztetett, mik amazokra csak a megyeszervezet végleges rendezésével várnak.

Hiszzen ki volna még hazánkban kétségben a megyei bizottmányok valódi belértéke felől.

Azokból az ugynevezett bocskoros nemesség kizáratott, de a kaputos (?) mind bennük van, s bennük egy sereg honoratior, még pedig a városok lakosságából is, kiknek terük városaikban volna, melyekre a megyének befolyani nem szabad, míg ellenben a bizottmányába bevett polgárok kétfelé élvezik a jogelőnyöket.

A törvényhozás azonban nem merete a nép valódi miveltségfoka és szellemérettségének ismeretlen volta miatt a rájuk legközelebb várandó valódi jogélvezetet egyszerre életbe léptetni, és kimondani, hogy a megyei bizottmány tagjait a nép válaszsza közvetlenül, mint ha az alakító gyűlésre küldött képviselői egyenest bizottmányi tagok lennének, a helyett, hogy ezek választanak az elébök ajánlott gyakran hirtől sem ismert egyénekből megyéjüket, így saját magukat kormányzó bizottmányi tagokat.

Ezen hátránya a városok szerkezetének nincs.

Ez is ideiglenesnek van ugyan nevezve, de inkább csak azért, hogy netán bekövetkező változtatások rossz vért ne csináljanak, és mivel a megyéké is az, tehát ne sértse ezeket amazok végleges joga.

A 25. § nem rehabilitálja a városok tekintélyét, de egy politikai éltükben soha nem élvezett rangra emeli, t. i. a megyékkel egyenlőre, midőn közgyűlésüknek azon hatáskört szabja, mint a megyei közgyűlésekéi.

A 9-ik § pedig a közvetlen választások kimondásával oly lényeges előnyt nyújt a polgárság kezébe, melyet a megye soha sem fog elérhetni, és megközelíthetni is csak akkor, ha majd a járási tiszteket minden járás maga választandja s nem szavaztat nyakára más járások többségei által ismeretlen egyénket, — és a központi bizottmány csak a központi megyetiszteket választandja.

A polgárság tehát — mint mondám — a törvény által széles jogok és előnyök gyakorlatába helyeztetett egyszerre, mert a törvényhozás feltette róla, hogy ezekre szellemileg érett.

Az országgyűlésnek ezen szép bizalma szintugy megtisztelte a polgárságot, mint a törvényhozókat magukat.

S igaz is, — a polgárság hazánkban elég érettséggel bírt ezekre.

De nem gyakorlattal.

Pedig tudjuk, hogy sem az abszolút képesség, sem a jó akarat nem elég a politikai téren, hogy valaki helyét kellőleg be bírja tölteni.

A városok polgárai úgy érezték magukat új jogaik közepette, mint a szobában nevelt madár, ha kiszabadul: a természeti született ösztön készíté őket a szabad röpkülésre, tudák és szárnyaikat mozgatni, és mégis ingadoztak, hogy tulajdonkép hogyan is kezdjék el.

Új emberek jöttek a községtanácsba, kik a minis-

teri leiratokra elámultak, vagy egy ügyes hivatalnok körmönfont fogásai által egész zavarba bonyolítottak, — s így a városi hatóság megint a régi vágásba fenyegetőztött döccenni.

A külesemények azonban felrázák, s a mindenfelől hangzó tetekre-hívás ellenirányba lökte azt.

Egyszerre a legelevenebb tevékenység vett uralmat, ugyannyira, hogy ott is tárgyaltak és opponáltak, hol nem kellett volna.

Ezen stadiumban szakította meg a városok alkotmányos fejlődését a forradalom.

A fásultság 12 éve csak szíthatá a parázst a hamu alatt, csak fejlesztheté a forrási anyagot a kipezsdülésre.

S most, mikor a lángnak felszabad vigan lobogni, most, mikor a szesz kiforrhatja és pezsegheti magát, — természetesen ott folytatja önműködését, hol elborítatott, elfojtatott.

Nagyon természetesnek találom tehát, hogy a polgárság a legélénkebb ellenzéki hévvel lép az újra nyitott sorompóba, és csak a soká leszorított életerő kitörésének következtései a mutatkozó tulságok.

Lám ezen tulságok esetleges káros következményei elől is sokkal hatályosabban meg van óva a polgárság az ő szervezeti törvénye által, mint a megyék.

Ezek minden előkészület nélkül nyakrafőre összehívták az alakító gyűlést, a mely mielőtt alkalma lett volna embereivel megismerkedni, kényszerült megválasztani az őt képviselő és kormányzó bizottmányt, ez pedig szintoly versenyrohamban a tisztikart.

A városokban a választóképesek összeírásával járó időhaladék megbecsülhetetlen nyereség, mert bár a polgárság a mindennapi élet érintkezéseiből majdnem rendszeren ismeri egymást, de mégis sok oly tehetség és jellem lép most az alkalom engedélye folytán előtérbe, melyeket a békóba vert évek alatt vagy éppen nem, vagy nem teljes értékükben lehet felismerni.

A polgárság az előkészületi időnyereség által meg van óva a veszélytől, hogy a sürgetőség miatt elhamarkodott választásokat tegyen, s vagy érdemeseket kihagyjon, vagy odanemvalókat beválasszon, mint ez a megyéknél bővében történt.

Magában véve jótékony az oppositio, mert eszmeszerét szül, világosít.

Csak esdve kérem tisztelt polgártársaimat, hogy az ellenzéket tulságba és nyakasságba menni ne engedjék.

Tulságoskodik az ellenzék, ha a népet azon már a kongásig elcsépelet nagymondható szavakkal haranguirozza, melyek a 12 év egyiptomi szenvedéseit variálják, s minden emberre mint tényre ez idő folytán minden fontolgtatás nélkül követ dobnak.

Nyakaskodik az ellenzék, midőn ellenvéleményeket nem tűr, de elnémitja, eltiltja, vagy éppen gyanusítja, — holott éppen ez használhat a jó ügynek, ha a fogalmak tisztulnak.

Szép a jellemszilárdság, következetesség, de ez csak ott érdemes, hol teljesen hatalmukban van a terrain, — mig az ellenvéleményt kihallgatni, meglátolni, és ha he-

lyesebb előítéletünknel, azt elfogadni, nem csak nem szégyen, de a jellem legszebb diadala, miről a latin azt mondá: fortior est, qui se, quam qui fortissima vincit mura. (Hősebb, ki önmagát birja legyőzni, mint ki a legerősb várakat.)

Ily eszmecserékre pedig nekünk polgárságnak annál égetőbb szükségünk is van, mert nekünk gyakorlati iskolánk közéletünk multjában nem volt, hanem öntanulásra vagyunk utalva, pedig vajmi könnyit ezen a tanulótárs.

Azért nyíltan ki az eszmecserék küzdterére, s tartuk meg mind két párton a parlamentarizmus loyaltását.

Csak így előzhetjük meg a nyers tömegek csatáját, csak így mondhatjuk a törvényhozó intencióinak valószínűsítésül:

Győzzön, a mi és a ki jobb!

Ötevényi.

Egy politikus csizmadia levele.

T. szerkesztő ur! Azt mondják ugyan, hogy csizmadia ne tovább a sámfánál! Mi csekély véletem szerint azt is érteti: hogy a csizmadia ne politizáljon és hogy abba bele ne szóljon, a mihez nem ért. No de hát mindenik érti a dolgot, a ki beleszól az ország állapotába? Ha igen, úgy bizonyosan nem akar mindenik, a ki az újságlapokban közli véletét, jót a hazának; ha pedig jót akar, akkor nem érti a dolgot. A csizmadia az igaz, hogy nem igen ér rá arra a furfangos tudomány megtanulására, de hogy ő ér rá tán minden mesterek közt legjobban vitatkozni, miután az ülő ember, ha nincs kivel beszélgetni, akarata ellen is dallásra fakad. Aztán neki is lehetnek oly jó gondolatai, mint akármely államférfinak, — hiszen ő is az állam tagja.

(Igen is mert én úgy vélem, hogy az állam nem más, mint álladalom vagy is ország; és hogy a mit némelyek államnak neveznek, az valódilag: kormány).

Azt mondják — az az, hogy biz én nem hallottam, hanem csak egy helyen olvastam, miként az october 20-ki diploma kivihetlen. Én ezt meg nem foghatom, miután egy laphoz mellékelt iven — mely, mint sokaktól hallám, a sokszor említett diploma másolatja volt — e szavak is álltak: „mielőbb“, „haladéktalanul“, melyek már magukban véve is megcáfolják a „kivihetlen“ szót. Mit keliene tehát tenni? Ez az a kérdés, melynek megfejtését nem rám bízták ugyan, de van-e olyan ember a világon, a ki soha se szólt bele abba, a mi hozzá nem tartozik? Hiszen mi van több a világon, mint orvos! Aztán meg az ország dolga csak érdeklí az ország tagját; bár mi millió parányi legyen is az: mert — mint Bulwer mondja: — minden csillag, mely meghatározott körben fénylik, bár mily eredetű és nagyságu legyen is az, részletes befolyással van a nagy világosságra. — Lám, hogy tudok politizálni! ugy-e t. szerkesztő ur? (azért vagyok szegény is, mert mindig más bajáról gondolkozok, — köztünk maradván a szó). De térjünk a dologhoz.

Mivel tehát a dolgot nem rám bízták, így csak azt mondom el, mit óhajtok én; — mert úgy hiszem, hogy ezt mások is szeretnék. Azt biz én, hogy mielőbb úgy lepne meg bennünket ismét egy levél — az újságlapok által, mint october végén a cs. diploma; — melyben az állna: hogy minden helység és helyiség válaszsza meg embereit, a kiket a tisztválasztásra küldend! De engedelmet kérek, — majd egyebekről, ha eszembe jut valami, máskor szólok, — mert váltó munkát hoztak. Maradván Saruváron a Reményhó másodikában.

Kakasvári Fábán,
csizmadia mester.

T Á R C A.

A KÉT FIVÉR.

Eredeti beszély.

Irta Csepei Árpád.

(Folytatás.)

Oh köszönöm, köszönöm, te földre varázsolt angyall! szivednek őszinte szavait; most már tudom mi tette lényemet rabszolgáddá, és én mivel tudjam azt méltóbban meghálálni mint ha legfőbb kincsem, — melylyel szabadon rendelkezhetem, s melyet te már az első perc óta birsz mióta megittalak, boldogsággal tölt szívedet lábaid elé teszem . . . É dicso nap emlékeül, körtek ajándékoz meg első csököddal szerelmünk peccstlő jélcnyeiül; melyet mint szentereklyét vigyek messze vivő pályáim útjára él, s melynek visszaható ereje és emléke tegye edzetté e szívet a sors bal zi-

vatarjai ellen, mely éretted nem szünik meg dobognia rideg sírig. Aldjon meg a hit, remény és szeretet védője, emlékezz gyakran Tihamérodra, ki téged oly forrón szeret, légy viszont szeretetében boldog! de ime az óra elérkezett, mely hosszú éválásunkra figyelmeztet, még egyszer isten veled! . . . Ha most a halvány holdfénynél tisztábban kivehetnők az arc finomabb vonásait, láthatnánk a szűztiszta ártatlanság jellegit . . . Meglátánk, hogy azon angyali kép miként borul lángba, s azon kedves kis fő, aranyzinü fürteivel, mint árva fűgalyai miként terülnek az ifju hullámzó kebelére, ki az öröm, szerénység és remegéssel vegyített érzelmeivel lopá le annak bíbor ajkairól az utolsó ige hangját, az édes bucsuzás szavát . . .

Alig hangzott el az ártatlan csók, mire gunyos halotával viszhangzott egy ismerős férfi hang által a vég Isten hozzád, egy tompa zuzástól kísérve, melynek vért fagyalaló fájdalma, két kebelnek kétségbe ejtő átkozódó szavát hallatta. A következő percben Tihamér eszmélet nélkül s Irene ájultan rogyott a pázsitra, — míg Endre az üldözött Kainként szaladt merre szeméi láttak . . .

E döbbenő esemény után pár nappal D . . . hez jó távol eső, hazánk másodrendű városai közül, egynek főterén állunk . . . Az ünnepiesen öltözött tarka népség mint egy eleven mozaik, egyes foszlányokban hulláznak el az isten szent házának küszöbéről. Itt egy család s szomszédokból alakult földmivelő osztálybeli bölcselkedik az időjárás mostohaságáról, a nagy szárazság vagy terméketlen év nehéz napjairól; amott egy kézműves osztály, csinos eredeti magyar öltözékben, okoskodik az új káplán épületes papolásáról, majd áttérve az üzlet jó vagy rossz menetelére. Ezek után következett az uri osztály fényes divatszzerű öltözetében, szokások szerint nem egy két oldal pillantást váltván a szép nőkkel, kik azt a templomban is, imakönyveikből oly ügyesen tudnak viszonzni. Fájdalom, hogy a mívelt korról e kacérság is együtt nő; mivel mai időben, kivált fiatalok, csak azért járnak templomba, hogy a bájos alakú nőket vegyék bírálói szemügyre, s az idősebbeket zavarják szent buzgóságaikban, míg a tömegnek botránnyát és rossz példát mutatunk. Másképpen volt ez hajdan, a mikor a jámbor fejedelmek is jó példával menvén elől, szent áhitattal borultak a köztemplomok imaszámolyaira is! . . .

A város nyugoti oldalán terjedelmes katonai laktanya diszlik, melynek szomszédságában csinos vendégfogadó udvarában vásár alkalmával, vagy pedig a vasárnap délelőti óráiban, vígadó fiatalság gyűl össze.

Beszélyünk célja is ugy hozván magával, térjünk be annak szomortalan csarnokába. Már messziről hallik a hangszok fülesiklandó működése, melyet néha egyes fölkurjantás reszketett át. Közelebb haladva, kellemesen érinti halló szerveinket azon varázsszerű érc pengése, mely a zene bűvös hangjaiban, mint egy ezüst cimbalom hallatja bus melodiájú síró csengését . . . Nyalka huszárok toborzót járnak ott, azoknak peng oly szép öszhangzattal lábaikon a sarkantyú. Kevés lesz kedves olvasóink között olyan, ki életében már verbungot ne látott volna! Szemeink kéjgyönyörben merülve uszik e dalias nemzet képviselő lovagain . . . Mily büszke nemes tüzzel, mily vidám kedves arccal, s mily, egy nemzetnél sem található mesteri ügyességgel és bámulatot gerjesztő test mozgásokkal rakják ki ősi nemzeti táncukat a szép toborzót . . . A lelkes és elragadó tánc minél tovább tart, annál jobban elbűvöli a rokonkeblűek szívét, melyik ifju az ki e csábító hatást hideg vérrel szemlélje, s melyik virágzó magyar leány az, ki ha huszár szállítja föl táncra, lenézőleg utasítsa azt el magától? . . . Ily hatások után ne bámuljunk, hogy huszáraink a csatapiacra kívül is ne tudnának bő aratást idézni elő, a népfia büszkén nyomja fejébe a huszár csákóját, még makra pipáját is ráadásul föleserelvén. A leány, önfeledve s a bátor lovagnak szemébe mosolygva simul domboru mellére, kinek birneve Hollós Mátyás király oltá, az egész világot járja be! . . .

Hányan vannak az életben, kiket a sors kiméretlen vaskeze, sokszor érdemetlenül is sújt alá? hányan, kiknek mély bubinat fogván el szívét, néma keserűségében önkénytelen keresi föl a vígadó köröket, a soha nem buslakodó csapszéki hajlékokat? . . .

Ha egy szegény legényt bánt e buskomoly érzésű betegség, reszkető kezekkel ragadja fagyos ajkaihoz a boros palackot, melyet kiüritvén, átkozva még születését is, — sújtja azt a földhöz . . . Hány van kinek beteg lelkére ilyenkor a zene bús melodiája gyógyító balsamként hat, és sokszor el-érzékenyült személt könyvekben fűrészi? . . . S hány van kit éppen ily helyzetben talál a csábító toborzó hangja, s egy jobb élet reményében, mámoros érzések között adja el énjét azon tizedesnek, kinek jutalma nem marad el az elcsábított ujoncért . . .

Ez volt képe a hajdani verbuválásnak, most már az is a kortes világgal együtt a feledés tengerébe merült, vagy legfeljebb mint álmoképek merülnek föl képzetünk futó fellegén..

Az épület tágas udvarán zöld galyakból rögtönzött táb-berna áll. Alatta számos tarka egyéniségek között egy egy huszár beszél a költött kalandjait, melynek cifra előadásával ámulásból ámulatba ragadja azon polgártársat, ki hiven gondoskodik, hogy a kifoghatlan beszélő torka, valahogy borgyanta nélkül ne maradjon . . .

Az egyik szögletben egy huszár őrmester és Endre — mintegy nem is érdekeltetve a körülök eső zajgó tivornya hangoktól — elfogult társalgásban vannak elmerülve . . . A 30 éven fölül járó hadfi, komoly redőbe szedett homlokkal igyekszik az előtte ülő Endrét komoly szándékáról lebeszélni, míg az annál hevíltébb indulattal igyekszik őt elszánt akaratáról értesíteni, végre egy titkos fülbesugár után, nem csekély bámulatra és meglepetésre ragadván a bajdezett ferfit.

(Folytatás következik.)

Heti szemle.

— A lapok közölték Stratimirovich György tábornok egy nyílt levelét Deák Ferenchez. Nem bocsátokunk érdemileg a levél tartalmába, melyre elég me jegyzésünk lehetne, csak csudálkozásunkat fejezzük ki azon kiváltságos állás fölött, melylyel a tábornok a császári hadseregben élvez. Nem hallottuk még katonai tevékenységét emlegetni, de igen is tudomására van az országnak, hogy ő körutazásokat tesz, vagy tett a nemzetiségi kérdések — mit mondjunk? — tisztítására-e vagy összezavarására. Stratimirovich tábornok ur alkalmasint nem hiszi magát kötelezve azon kormányrendelet által, mely tavaly nemesak a hadsereg tagjainak, de a cs. tisztviselőknél is tiltja, hogy a politikába avatkozzanak.

— Talán tudva van olvasóink előtt, hogy báró Lopresti Árpád, ki oly nagyszerű hazafiai alpitványt tón az Akadémia részére, az általa és gróf Széchenyi Odön által tervezett „Utazási társulat“ alapszabályait az Akadémia bírálata alá terjeszté. — Az Akadémia bizottságra bízta az alapszabályok átnézését. E bizottság, melynek tagjai voltak Lukács Móric tiszteleti, Sztoczek és Toldy rendes s Hunfalvy János és Sabó József lev. tagok, — e bizottság beadta jelentését.

Az utazási társulat célja, mint a jelentésből értesülünk: „az elszigetelten tett utazások helyett, melyek eredmény tekintetében meddőknek bizonyultak be, alkalmat szolgáltatni egy a bel-, mint a külföldre vonatkozó utazási vállalatok létrejövésére társítás útján. E módon az utazások szellemileg gyümölcsözőbbekké válnak, s a nemzeti dicsőség és a tudomány érdekét egyaránt előmozdítják.“ Általában a társulat az utazási mozgalmak és tervek központja kíván lenni; nagyszerű utazási könyvtárt állít föl; ajánlólevelekkel szolgál az utra kelőknek; társakat szerez és segédkezet nyújt az utiterv vagy vállalat kidolgozásában; megőrzés végett elfogadja az utazási naplókat, térképeket, rajzokat és egyéb idevágó mellékleteket, ha érdemeseknek találtnak, azok kinyomatását is elősegítvén. Mifelől idegen utazóknak, kik hazánkat akarják meglátogatni, szintén fölajánlja a társaság elősegítését ajánlólevelekkel, utasításokkal: a mi kedvessé teendő hazánk látogatását a polgárisult népek előtt.

Szükség-e mondanunk, hogy ez csmét gyakorlatinak, a kitűzött célt szépnek, jónak és hasznosnak, s a választó eszközöket célravezetőknél ítélte az Akadémia bizottsága? A tudomány érdeke előmozdítására hatalmas eszközzel szolgál már maga a „terjedelmes utazási könyv- és térkép-gyűjtemény is; míg kellő készséggel bíró utazók buzgalmatól az ethnographia, geographia s a természetrajz minden ágának gyarapodását várhatni. Az alapszabályok főpontjaiban többször kiemelt tiszítási szellemről s a törekvéstől, oly gyümölcsözővé tenni az eredményt, hogy abból a hazára fény, a tudo-

mányra és életre haszon háramoljék, megvárja a bizottság, hogy minden jelentékenyebb, akár bel-, akár külföldi utazásra társul szakemberek is felszólíttatnak, vagy legalább a tagok egyik s másik ismeretágra magok elkészülnek annyira, hogy a tudomány részéről kikért megbízásokat képesek legyenek végrehajtani. Ohajtja ez okból az Akademia bizottsága: hadd lépjen mielőbb életbe az „Utazási társaság“, s jusson csakhamar oly virágzásra, minőt azon szellemtől, mely az alapszabályok pontjait mind végig átlengi, s a derék alapítóktól várhatni.

— Három új becses irodalmi terménynek örvendhetünk. Egyik: „A magyarországi szerb telepek jogviszonya az államhoz“ Szalay László által. Pest. Kiadja Heckenast Gusztáv MDCCCLXI. Ezen jeles munka éppen a legégőbb szükség percében jelent meg. — A másik: Az ujonnan megbírált magyarországi Crouy Nemzetség négy okiratának időszámítása. Vizsgálta Dr. Erdi János, m. akad. r. tag és a m. n. Muzeum régiségeinek őre. — E röpirat egyszersmind válasza az ellenkező nézetű Horváth Mihálynak. — A harmadik: Magyarország közjoga. Tekintettel annak történeti kifejlődésére és az 1848-ki törvényekre. A legújabb csemebényi latin munkák, főleg gróf Cziráky Antal „Conspectus Juris Publici Regni Hungariae ad Annum 1848“ — után, és annak rendszerét követve, írta Dr. Suhayda János, jogtudor, köz- és váltó ügyvéd stb. Pest. Emich Gusztáv, magyar akadémiai nyomdász 1861.

— Mielőtt a temesvári helytartóság megszűnt volna, két fontos intézkedést tön jan. 25. és 27-én. Mindkettő az illoki és rumai járásokat illeti. E két járás ügyei f. é. január 31-én kezdve a zágrábi cs. kir. helytartósághoz s illetőleg az eszéki cs. kir. megyei hatósághoz utasítandók. — Ez az egyik rendelet. A másikban ki van jelölve, hogy miután illok és Ruma járása, mint Szerémszég alkatesze, visszakereskedtetik Horvátországba és Szlavóniába, az újvidéki főtörvényszék működése a polgári, büntetőjogi és telekkönyvi ügyekben megszűnik január 31-ével, s minden erre vonatkozó okmányok, telekkönyvek, letétek sat., a helyébe lépő eszéki megyei törvényszéknek adatnak át. A főtörvényszék ügyeit a zágrábi báni tábla veszi által.

— Aradról írják nekünk feb. 8-ról: Nagy időket, nagy napokat élünk, — a nemzet új életre ébredt, — a bilincsek megpatantak, de még nem estek le; 11 nyomasztó év kellett hogy sokan arról győződjenek meg, miszerint „megfogyva bár, de törve nem, élt nemzet e hazán“ mely nemzet naponta elmondja „még jönni kell, s még jönni fog egy jobb kor“.

Most midőn a szabadság szent lángja hevíti keblünket, s midőn a gyászos, de dicső aligmúltunk méltó bajnokai emlékét és tiszteletét megüljük, midőn mindenért, mi édes hazánk boldogságát, dicsőségét s nagyságát célozza; szent láng hevíti keblünket, bátran elmondhatjuk, hogy a „jobb kor“ küszöbén állunk.

12 év előtt, e mai nap borzasztó volt nekünk, süvöltő golyók, s elestek halál hörgése tölté el utcáinkat, — a sokat szenvedett város lakosai végpercöket hitték közeledni, s a kiszívott eszméjével kezdtünk már kibékülni, midőn maroknyi, de hő honvédsapat ütött az ellenre, s jobb jövőre méltó vértiket, e város védelmében kiontani készek lévén, elszántan küzdtenek, — a diadal az övék, a szabadulás a miénk vala, — 13 bajnok élte volt az áldozat.

Ezután következett oly idő, mely a hála, kegyelet, s tisztelet adóját Jeróni tiltá, de ma midőn újra kezdjük hinni, hogy isten teremtett „embert és szabadot“ ma volt az első alkalom, szívünk sugallata szerint, a bajnokok sirjánál, emléköknek gyásztisztelettel áldozni. Ez okból számos fogat, s nagy néptömeg sietett a sirkertbe, a honvédegylet által rendezett gyászünnepélyre.

A sirkert kápolnájában n. t. Sujánszky E. zárdafőnök tartá a gyászmisést, a ravatalt, az elestek zászlójából (29.) honvédtisztek állák körül, mise végeztével az egész itt létező honvédkar fáklyákat s viaszgyertyákat vive, követték az előt-

tök vitt fátvállal bevont nemzeti zászlót; — először is Lenkei tbnok sirjánál állapodtak meg, honnan a sir beszentelése után a 8. februári elestek sirjához vonult a gyászos menet.

A halomlaku sir gyönyörűen volt díszítve számtalan koszorú s a legdíszesebb virágsoportokkal, s a koszoruzott kereszt felett nagyszerű zászló lengett. Ideérve a menet, kör képeztetvén, a sirt a zárdafőnök fölszentelé, nagyszerű s megragadó volt azon pillanat, midőn a tisztes pap fényes egyházi öltönyében a sirdombra felhágva imát rebegett, s az emlékkeresztet megcsókolá, mire a kereszt meg-borostyánkoszoruztatott.

E megható jelenetre az egybegyűlt gyászos néptömeg a Szózatot zengé el, utánna Csemegi volt nemzetőri őrnagy díszes alkalmi beszédet mondott, — s Kölcsey himnusával zártuk be az elesett bajnokok gyásztiszteletét, — felkerestük még az oroszakkal kivégzett gr. Vécsey tbnok, és Ormay ezredes sirjaikat is, egy pár könnyel áldozni emléköknek.

„Még jönni kell, még jönni fog, egy jobb kor,“ — igen még jönni kell, — mert azon nép, ki a kivított érdem és hazafiasságért, kegyelet és tisztelettel viseltetve, üli meg dicső bajnokai, a hon és szabadság mártyrainak emlékét, az szabadságra született.

Holnap az itteni Honvédegyelőző egylet javára Jókai „Dózsa György“-e adatik. **Arkai Imre.**

Temesvári újdonságok.

* Meg volt már általunk is említve, hogy a kereskedelmi kamarák Plener pénzügyminister ur által vélemény adásra szolgáltattak fel az osztrák pénzügyek min. ódoni javíthatására nézve. A temesvári kereskedelmi kamara a tárgyra nézve a magyar kir. helytartósághoz következő véleményt alátérjesztett. A kereskedelmi kamara akként gondolja nézeteit összefoglalhatni, miszerint szükséges, hogy a pénzügyi rendezésének minden kísérletét a komoly törekvés megelőzze a nemzet minden osztályában meggyökerezett bizalmatlanságot megszüntetni. A rendszerek a múlt 11 év alatti ingadozásai mellett a nép bizalmatlansága mégsem ingadozott soha, mert az ingadozó rendszerek mégis annyiban hasonlítottak egymáshoz, hogy mindegyike közülök a népet kirekeszté saját érdekeinek igazgatásából, és abban, hogy reá idegen a maga szokásaival, történeti multjával, nemzeti öntudatával ellenséges intézmények erőszakoltattak.

Ipar és kereskedelem valamely országot virágzóvá, gazdaggá teszik; iparnak és kereskedésnek azonban, miként a tudománynak, békére van szüksége. Bizonyára nem lesz senki, ki a 1849-ik év ótái állapotokat békéseknek mondja. El voltak ugyan nyomva a vélemények, de nem változtak és a gyorsan egymásra következő állami kölcsönök, melyek egyike sem hozta az ígért eredményeket, valóban nem a legcsekélyebb bizonyíték, hogy ezen időszakban egy folytonos majd esendesebb, majd hangosabb harc vívatott a nép részéről ideolog statusművészek ellen, kik mindenre gondoltak előbb, csak arra nem, hogy a népnek az ő szentesített jogát visszaszolgáltassák.

Az idevaló kereskedelmi kamara, mintegy nagy iparkörület képviselője, mint oly kerület testülete, amelyben a monarchia majdnem valamennyi nemzetiségei vannak képviselve, azon nyilatkozatra érzi magát hivatva, hogy a polgári rend is alkotmányos, s a szabad intézmények szükségességéről van áthatva. Ezzel egyhangzólag azt óhajtja, hogy a magyar koronához tartozó tartományoknak törvényes alkotmányuk megcsonkíthatatlan visszaadassék. A hazán belüli bizalom visszanyerésére éppen oly szükségesnek látszik egy alkotmány engedélyezése a német-szláv tartományok számára, mely az ottani állapotoknak és népeiknek politikai mivelődés fokának megfelel.

Ha az utóbbiak számára alkotmány adása javasoltatik, ez azért történik, hogy az abszolutizmussal végkép szakítson a kormány, és hogy azon természetelleni dualizmussal, mely sze-

rint a monarchia egyik fele absolutistakilag, a másik alkotmányosan kormányoztatott, végét érje. De ha az említett dualismus károsnak ismertetik el, nem lehet azt mondani arról, mely a legfelségesebb uralkodó személyes uniója következtében barátságos viszonyba hozott két felét a monarchiának azon igényre jogosítja, hogy közülök egyike sem avatkozzék a másiknak igazgatásába, bár miként neveztesse a testületek, a rendszerek, melyekkel azt elérni kívánják. Magyarország minden időben bizalmatlansággal nézندی minden törekvést, mely arra céloz, hogy a törvényhozásban a törvényes országgyűlésen és királyon kívül más organumok is részesülhessenek; és a nép a belső állapotok szilárdságába addig nem fog hinni, meddig az állam szervezetbe még oly tényezők vétetnek föl, melyeknek sisyphusi feladatuk abban áll, hogy a történeti multjuk és politikai képzettségük által különböző két felét a monarchiának szervileg (organice) egybeolvassák.

Távol attól, hogy a kamara kimeríteni akarja azon kérdést, még is azt hiszi, hogy ezen vélemény figyelembevételével által nem csak a pénzügyi kérdés szabályozása és javítása, de valamennyi másnak megoldása megközelíttetnék, mely ilyenre szorul.

Különös említést érdemel a status viszonya a nemzeti bankhoz, mely az előbbinek szolgájává lett, és egyedárusi állása által önállóságának vesztével a pénzkrisis csapását sokkal mélyebbre hatóvá tette, mint különben lett volna. Az álladalmi igazgatóság törekvésének tehát mindenképp előtt oda irányoztnak kell lenni, hogy az álladalom eleget tegyen a bank iránti köteleiségeinek, önmagát pedig hivatkozásával a monarchia két független, Pesten és Bécsben megnyilandó országgyűlésére azon állapotba helyezze, hogy ezen szükségnek megfelelhessen.

A maga részéről azt is követelje az álladalom, hogy miután a bank készpénze alig ötödrészét képezi a forgalomba bocsátott cédulapénznek, holott a nemzeti bank alapszabályai a forgalomban lévő bankók fedezésére a készpénz harmadrészét követelik, — a nemzeti bank részvényesei addig ne legyenek jogosítva részvényosztalék kivevésére, míg nem a készpénz tőkéje a forgalomban lévő bankópénz harmadrészét el nem éri.

* A temesvári cs. kir. rendőri igazgatóság az ugyaniteni helytartóság megszünté óta, a helybeli cs. kir. térparancsnokságnak rendeltetett alá.

* Temesmegye tisztújítása f. hó 5-én folytatván, a tisztikar következőleg alakult: Házi főadószedő Desko Athanaz (jelölt társai: Izsák Sándor, a harmadik elhangzott.) Hadi főadószedő: Veszelinovits Pál (jelölt társai: Scarlato Lázár, Zsurma Mihály.) Főorvos: Virág Nándor (jelölt társai: Brassoványi P., Koda Sánd.) Lippai főorvos: Kövér Márton, kinek leköszönése után lett Szmolay Vilmos (jelölt társai: Vaniek.) Első aljegyző Vargics Imre (jelölt társak: Vörös Antal, Kiss Gusztáv.) Második aljegyző: Zsupunsky Vladimir (jelölt társak: Lebanovits, Karagyena Sándor.) Alügyész: Bánovits Sándor (jelölt társak: Kakujai, Kis Gusztáv.) Levéltárnok: Fischer István (jelölt társai: Kelemen Ferenc, a harmadik elhangzott.) Főszámvevő: Odor Samu (jelölt társak: Aigner Károly, Deling.) Szolgabírák. Marosmelléki kerület: Marx Antal (jelölt társak: Pejov Pál, Lebanovits.) 2-ik kerület: Kékesi Nicolits Sándor (jelölt társak: Kövér Ignác, Hofstättner.) Első lippai kerület: Petrovics Sofron (jelölt társak: Radonits István, Jankulesku Julian.) 2-ik lippai kerület: Pap Vince (jelölt társak: Petrovics Vince, Jaukovits János.) Középponti kerület: Gyika György (jelölt társak: Mesko Gyula, Berczik Károly.) Csakovai első kerület: Miletz Kálmán (jelölt társak: Petrovics Vince, Papházy Ignác.) Csakovai 2-ik kerület: Mihajlovits Adám (jelölt társak: Jankulesku, Radonits.) Verseci első kerület: Szilányi Stojkovits Réter (jelölt társak: Constantinovics Jenő, Joannovics Emil.)

Verseci 2-ik kerület: Beniczky Dénes (jelölt társak: Weise Sándor, Kövér Ignác.) Első mérnök: Fésűs Mihály (jelölt társai: Györi, Zerne, Trumauer.) Második mérnök: Radulesku, (jelölt társak: Vukasovich, Bertalan.) Esküdtök. Marosmelléki főbírói kerületében: Verzár József (jelölt társak: Anyos József, Igaz László.) Első szolg. kerületben: Paulovits György (jelölt társak: Krecsmáry B. Szabó János.) Másod. szolg. kerületben: Pohut István (jelölt társak: Medvezky János, Kövér Ignác.) Lippai járás főbírói kerület: Botta Péter (jelölt társak: Maga Ferenc, Jankovics János.) Első sz. kerület: Lazarevics György (jelölt társak: Vlahovits, Staits Péter.) Második szolg. kerület: Varga Hugo (jelölt társak: Georgievits Simon, Szabó Antal.) Középponti járás, első kerület; Krecsmáry Béla (jelölt társak: Pejov Pál, Brettner, Watzal.) Második kerület: Joannovits Emil (jelölt társak: Vlahovits, Staits.) Csakovai járás főbírói kerület: Ruzsinsky (jelölt társak: Fejér Albert, Novak.) Első szolg. kerület: Zsurma Mihály (jelölt társak: Petrovics Vince, Gyorgyevits.) Második szolg. kerület: Bárd Duka Jenő (jelölt társak: Medvezky, Hofstättner.) Verseci járás főbírói kerület: Novák István (jelölt társak: Pejov, Watzal.) Első szolg. kerület: Paulovics Ignác (jelölt társak: Hofstättner, Weiskopf Hugo.) Aladószedők Marosmelléken: Anyos Sándor (jelölt társak: Szabó Antal, Keresek Ignác.) Középponton: Izsák S. (jelölt társak: Gyorgyevits Simon, Adam N.) Lippai kerület: Desko Ignác (jelölt társak: Kercsek Ignác, Mészáros.) Csakovai ker.: Kálczy Kálm. (jelölt társak: Beniczky Sándor, Fodor.) Verseci kerület: Beniczky Sándor (jelölt társak; Hruba Károly, Fodor Péter.) Csendbiztosok; marosmelléki és temesi kerület: Rác István (jelölt társak: Szántó Antal, Illye László.) Lippai kerület: Békely Alajos (jelölt társak: Szántó Antal, Szabó Antal.) Csakovai kerület: Miletz Géza (jelölt társak Berczik.) Verseci kerület: Maky Pál (jelölt társak: Trumauer Gusztáv, Gruits Demeter.) Járási számvevők; Marosmelléken Klukovits József (jelölt társak: Keresztes József, Demeter Tamás.) Lippán: Mészáros Ignác (jelölt társak: Kercsek Ignác, Bossányi Antal.) Középponton: Keresztes Antal (jelölt társak: Aigner Károly, Dömötör Tamás.) Csakován: Aigner Károly (jelölt társak: Maga Ferenc, Jablonsky.) Versecen: Zsutty János (jelölt társak: Jablonsky, Bott Antal.) Járástörvényszéki jegyzők; Marosmelléken; Kövér Ignác (jelölt társak: Kakujai József, Bartl József.) Középponton: Bartl József (jelöltek: Kakujai, Bozsinka Antal.) Csakován: Petrovics Vince (jelölt társak: Maga, Lebanovics.) Lippán: Kakujai József (jelölt társak: Bede Gyula, Drágán János.) Versecen: Bede Gyula (jelölt társak: Drágán János, Bott Antal.) Várnagy: Vízkelety József (jelölt társak: Mészáros Ignác, Jakabffy, Dömötör.) Hadnagy: Pigetty Mihály (jelölt társak: Szabó, Medvezky.) Szekerezési biztos: Csonka László (jelölt társak; Jakabffy Jakab, Farkas Ignác.) Selyemtényesztő: Trumauer Fridolin.) Mindezen választások (kivéven Szilányi Stojkovitsét) felkiáltás utján mentek véghez. A megyei bizottmány következő nap (6-án) a városház termében tartott ülésében több nevezetes tárgy fordult elő. Radulesku ur mint mérnök leköszönvén, helyette Bertalan ur választott meg. Folytak a tanácskozások a megye költségeinek mi módoni fedezéséről, a cs. kir. megyefőnökség, és járási hivatalok iratainak átvételéről, a követválasztási előkészületekről stb. Igen érdekesek voltak a szónoklatok, melyekben Murányi alispán, Bobik plébánus, Nyéki Albert, gr. Esterházy Antal, Ormós, Ónossy, Schlauch azon nézeteket fejtegették, melyek a jan. 16-án kelt legfels. cs. kir. leiratra adandó válasziratba felveendő. Ormós főjegyző biztatott meg a válasz szerkezetével, ki is azt a f. hó 11-én tartott bizottmányi gyűlésben felolvasta, mely azt változtatás nélkül elfogadta. Ugyan ezen gyűlésben esketettek fel a főispán ur ő méltóság által kinevezett tiszteletbeli tisztviselők.

* Pár nap óta városi közönségünket egy esemény mulatja, mely a felsőbb császári hivatalnokok körére vastag árnyéket vetett. Bizonyos asszony egy másiktól, — kiknek férjeik pályatársak — ezüst terítéket kért kölcsön azon ürügy alatt, hogy egy előkelő hölgyért közbejár, ki e terítéket egy vendéglés alkalmára kéri. A kölcsönkérő asszony az ezüst terítéket nem az utolsó, csak képzeldésben létezett asszonyhoz, hanem a takarékpénztárba vitte, hol idegen névre zálo-

gul hagyta. Nagy ügygyel bajjal az ezüst tulajdonosnéja ráakadt a kincs rejtekhelyére, megjelent a helyszínén az illetővel, ki bizalmával visszaélt és alkalmi jelenetek közt a záloglevelet rántotta legalább magához, hogy majdan kiváltsa a kincset, mely a hivatalnokok elutazása közeledtével veszélyben forgott.

Kiadó és felelős szerkesztő Pesty Frigyes.

HIRDETÉSEK

H i r d e t m é n y.

(11. sz.)

(1—2)

A választók összeírása végett kiküldött városi központi bizottmány részéről ezennel közhírré tétetik, hogy miután a nm. m. kir. helytartótanács f. e. január 23-án, 603 sz. a. kelt rendeletével ezen sz. kir. város ujonti szervezése legfelsőbb felhatalmazás következtében úgy mint az országgyűlésnek f. e. ápril hó 2-án leendő megnyitása is az 1847/48-ki V. t. cikk alapján elhatároztatott, és nem csak e célból, hanem a városi hatóság újabb szervezése ötletéből is szükséges intézkedések köztiszteletben álló ügyvéd, s házbirtokos Stokinger Móric vezérlete alatt, a m. hó 30-án tartott közgyűlekezet részéről immár megtétettek, az ez alkalommal kinevezett központi bizottmány a fennidézett t. cikk 12. §. értelmében, a választók összeírása végett a felügyelete alatt lévő valamennyi választói kerületekre nézve egy egy albizottmányt, mely a pótló egyénekkel együtt 6 tagból álland, kinevezett, és mindegyikhez egy egy tagot maga kebeléből u. m. a belvárosban a városház teremében Krayér József, Gyárkúlvárosban a városházán Stojanovits P. A. német részen a rom. kath. iskolaháznál Joannovits István, a román részen Stigelbauer féle házban Hönig Ferenc Károly, józsefkúlvárosban Simonyi Imre, s végül ó-majorkokban Szenek féle házban Klier József urakat felügyelő elnökül kiküldvén, ezen összeírási eljárás kezdetétől f. hó 6-át s a reá következő napokat reggeli 9—12 óráig, és délutáni 3—6 óráig tűzte ki.

Ennél fogva valamennyi bennszületett, vagy bekebelezett lakosa ezen sz. kir. városnak, ki szintugy az országgyűlési követválasztásra az 1847/48-ki V. t. cikk mint a városi tisztújításra ugyan azon évi XXIII. törv. cikkében gyökerező választó jogát törvényesen gyakorolni kívánja, ezennel fölszóliattatik, miszerint azon albizottmány előtt, melynek kerületében lakása vagyon, f. hó 6-ától kezdve, 14 nap alatt a fentérintett célokra annál bizonyosabban magát jelenteni, és a választók névlajstromába beiratni siessen, minthogy különben ezen határnap elmúltával az ezentul tett bejelentés tekintet alá többé nem jöhet, és kiki ily mulasztás következményét csak ön magának tulajdoníthatná.

Kelt Temesvárott február hó 2-án 1861.

A központi városi bizottmány meghagyásából

Urbányi Lőrinc m. p.

Hirdetmény.

Boldogult Lóczy Lóczy Zsigmond ur hagyatékához tartozó 1854, 1856., 1857., 1858., 1859., 1860-iki évekről termelt borok, összesen mintegy 1200 akó, f. hó 14-én Paulison a helyszínén tartandó nyilvános árverés útján készpénz fizetés mellett a legtöbbet ígérőnek el fognak adatni.

Rósa Ferdinand,

mint megyeileg kinevezett árvagondnok.

Egy diófaból készült bécsi

35 sz.

ZONGORA

9—10

mely 6½ nyolcadhangra terjed, és tartós kellemes hangulattal bír, jutányos áron eladandó a józsefkúlvárosi 233. számú házban az uri utcában. Közelebbi értesítést szerezhetni szerkesztőségünknel.

Egger arany- és régiség kereskedése

Dorottya-utca 11 sz. Pesten,

ajánlja a m. nemesség és t. c. közönségnek régiségek és műtárgyakból álló nagy választéku raktárát, legfőképen pedig oly keresetté vált uri- és hölgyöveit, menteláncak, forgók, csattok, párták, kardok, stb., ugymint

tökéletes diszkellékeit

ünnepély és díszruházatokra, 300 egész 3000 forintig, ugymint minden ország és korbelti pénzek. — Minthogy aolirt saját gyárral bír, és már évek óta ezen szakban kizárólag foglalkozott, e szerint képes minden régi modorbani utánzásokra szóló megrendeléseket elvállalni, és azokat leggyorsabban és legpontosabban eszközölhetni.

EGGER. D.

Mind ilyennemű tárgyak ugyanott a legjobb áron vétetnek meg.